

VECKOBLADET 18

UTGIVET AV VPK OCH KU I LUND UTKOMMER FREDAGAR

Bredgatan 28, 222 21 Lund
Postgiro: 17 459 - 9.

Telefon: 046/13 82 13
Pren. 40 kr/år.

1980 6:e årg.

Fredagen den 23 maj

VPK LUND
anser!!!

Tidningar, radio och TV har talat om årets avtal som en seger för löntagarna. Även socialdemokratiska tidningar har gjort detta. Men det är tyvärr inte sant.

LO begärde 11,3 procent. vad fick man? Jo, 4,6 procent enligt vad LO-tidningen beräknar i nr 21. Bara 2,3 procent är generellt påslag, och då är klumpsumman 320 kronor inräknad. Lågstälönskravet försvann.

Och skattereduktionen? Jo, den motsvarar 38 öre timmen. Och löneglidningen? Ack, den är i mycket en myt! Majoriteten av arbetare har fast lön som de inte kan få upp genom att slita hårdare. Mycket av löneglidningen är ett rent statistiskt fenomen. När t ex ett antal låglöne företag i textilbranschen slås ut, höjs snittlönen och de kvarvarande arbetarna har »glidit» uppåt?

När VPK talar om det dåliga avtalet är det ingen abstrakt klagan. Det stora flertalet av våra medlemmar är vanliga arbetare och tjänstemän som personligen får se sin levnadssand urholkad. Detta måste tydligen påpekas, eftersom det i Lund finns socialdemokrater som i insändare mm. utpekar vpk-arna som »vilsegångna borgaröarn».

Det som fått våra socialdemokratiska vänner att tappa fattningen är den kritik som riktats i våra flygblad (aldrig spridda till allmänheten utan endast till berörda arbetare) mot en del av facken i Lund för dålig beredskap och aktivitet under konflikten. Vi hävdar fortfarande att vi hade rätt i vår kritik och att vi hade full rätt att framföra den. För vi gjorde det »inifrån», just i egenskap av arbetare och tjänstemän.

Till det lilla positiva som finns med avtalet hör att det inte blev »normbildande», dvs att det finns en åtminstone teoretisk möjlighet att justera upp lönerna via de lokala förhandlingarna. Detta är vad facket energi nu närmast får inriktas på. Ska de lokala aktionerna lyckas krävs det aktiva fackföreningar och aktiva medlemmar. Vi kommunister ska göra vad vi förmår. Hoppas ni socialdemokrater gör likadant.

Grand hotell -

I kommunfullmäktige i oktober beslutades att Grand hotell skulle totalrenoveras till ett första klassens hotell med lyxrestaurang för sammanlagt 8 miljoner kronor. Mot beslutet gick bara VPK. Idag vet de flesta att den siffran klart kommer att överskridas och att ambitionsnivån har sänkts. Borgarna i Lund har nu bestämt sig för att rusta upp Grand för 14 miljoner. Detta strider mot de beslut som har tagits i det för alla kommuninvånare tillgängliga kommunfullmäktigesammanträdet. De beslut som nu är fattade, tas av kommunalråd och intressenter i uppbyggnaden och förvaltningen av Grand. Besluten tas utan att Lunds invånare får någon som helst insyn och är ett typ-exempel bland många på borgerligt mygel, på gränsen till det tillåtna.

Märkliga turer

Det är i fastighetsnämnden man beslutat att tillsätta en ny utredning om Grand. En utredning som kommer att ske utan demokratisk insyn, men där intressenter i uppbyggnaden och arendatorerna, bröderna Paulsson, kommer att vara med.

Beslutet i fastighetsnämnden, vars sammanträden alltså inte är offentliga, kom till stånd först

efter tre möten och många märkliga turer. Här finns de vanliga ingredienserna: handlingar som har betydelse för besluten är inte utskickade i förväg, yrkanden på flera miljoner kronor, med allt vad det innebär föredras först vid mötet etc. Här finns också ett extra sammanträde, framtvingat av borgarna, men där man inte hade något att komma med. Efter det att mötet avbrutits en halvtimme, medan borgarna hade ett »internt» möte, erkände man att man var oense.

Fullmäktige

VPK:s representant i fastighetsnämnden krävde att ärendet skulle gå tillbaka till kommunfullmäktige. Detta är självfallet logiskt eftersom det man nu kommer att besluta bakom lycka dörrar är något helt annat än vad fullmäktige beslutat. Lika självklart avslög borgarna detta, den fortsatta hanteringen av Grand tål helt enkelt inte dagens ljus.

Det är säkert många förbannade invånare i Lund som är intresserade av att höra en debatt om Grand och hur besluten tas. Människor som kommer att betala flera hundra kronor i skatt till uppbyggnad av ett hus som man aldrig kommer att sätta sin fot i.

Ställ upp för Bokcafé

Komma in och ta sig en kopp kaffe — med hur många påfyllningar? — det kan man tänka sig gör regelbundet. På bokcafé. Dagens tidningar kan man ögna igenom, som bokcafé prenumererar på för sina kunder. Man tittar på hyllorna efter färsk nyheter — klagar när man inte finner just den bok man tänkt sig vilja ha just den dagen. Men man tycker ändå att bokcafé är rätt bra att ha till hands.

För att vi ska ha bokcafé, vi alla, även nästa år och nästa krävs det emellertid köprohet, kamrater, i alla lägen, hjälp med boktips, hjälp med kassapass och framför allt nu hjälp med bevakning mot nattliga fönsterkrossare (de var framme nu i helgen igen).

Det är inte svårt att visa solidaritet genom att inta sitt kaffe på bokis — svårare är det när det gäller att köpa och beställa alla sina böcker där och dessutom nattetid bevakna platsen. Men skulle vi inte begära och klara av det omöjliga?

Det är nu det gäller. Bokcafé!

Vain

Marianela Garcia Villa

Marianela Garcia Villa, som är advokat och författare och tillhör den Kristna vänstern, kommer till Lund. Hon var nära vän till Oscar Romero, biskopen som blev ihjälskjutet. Hon kommer att berätta om det aktuella läget i El Salvador den 26 maj kl 19 i Medeltidssalen, Folkets hus. Arr.: ABF

*men som jag ser det
ska samhället
vara ett ställe
där det inte finns några
byråkrater
men massor med plats
för sång och poesi*

... skrev den ryske revolutionspoeten Vladimir Majakovskij. Han skulle säkert funnit sig väl tillrätta i Lund under förra helgens Gycklarfestival. Det är klart att han kanske skulle efterlyst lite mer röda fanor och politiska provokationer — skulle inte Nicolin-Fälldin bli ett förträffligt clownpar? Men

redan detta att ta på sig röd lösnäsa, vitsminka ansiktet och tillsammans med ett hundratal andra gycklare låta fantasin blomma på stadens torg, visst är det en politisk handling.

Gycklarfestivalen var en utmaning mot den gängse borgerliga uppfattningen att stadens centrum är till för varukonsument, och att kulturen bör avnjutas i särskilda byggnader: konsthallen, stadsteatern...

Förresten, tänkte ni också på att tidigare har man alltid bara sett män i clownrollerna, här var majoriteten tjejer!

Brevet till Bohman

Det stod i tidningen härföreliden att Sverker Oredsson(fp) tänkte skriva till Gösta Bohman (m) och klaga på lundamoderaternas slösaktiga överbudspolitik i det kommunala. Genom uppsökande journalistik har vi lyckats komma över en kopia av brevet. Här är det:

»Bästa Gösta!

Det är inte så lätt att bedriva högerpolitik. Särskilt inte när man är folkpartist. Och särskilt inte när stan är full av otrevliga kommunister som klagar för jämnan. Och alldeles särskilt inte när man får högern emot sig.

Som igår när jag kallade in din partibroder Lennart Ryde. Han tycker förresten inte om att bli inkallad, men det är ju jag som är ordförande.

Sur satt han där på andra sidan skrivbordet. Först tog jag upp att de ville anslå en massa pengar till gamla möjliga hus. Det är inte Grand jag talar om - där inser vi båda vad näringslivets intressen kräver. Nej, här gällde det nåt ruckel som föreningen Gamla Lund ryat om. »Vem tror du att du representerar egentligen, sa jag. Förvirrade gamla tanter eller den svenska företagsamheten?» Motvilligt fick han ju medge att det var det senare.

Men sen tog jag upp en principiellt viktigare fråga. Det är så att vi brukar skämta med Lennart om hans Napoleon-komplex, fast han gillar det inget vidare. Vi i den inre kretsen brukar sammanträda vid ett fint gammalt bord med valnötstolar. Nu hade jag just fått veta att Lennart beordrat en snickare att förlänga benen på hans stol med ett par tum. På min fråga bekräftade han att det var så.

»Men det kostar massor, framhöll jag.

»Går du då i stället med på att kapa benen på din stol, frågade han.

»Naturligtvis inte, sa jag värdigt.

Röd i ansiktet reste han sig och gick. Och först då blev jag riktigt arg. För jag märkte att han under samtalet suttit och ratat ut nästan alla gemen i en ask som legat på hans sida av bordet.

»Vet du vad gem kostar nu-förtiden?»

Det är inte så att jag är småaktig. Men jag vet att man måste börja i det lilla. Jag kan få ö hänvisa till min partikamrat Arne Annmo, som gjort sig respekterad hos tjänstemännen på Alfa-Laval just genom sin omsorg om gemkontot.

Tack för porträttet av Milton Friedman du skickade. Jag har hängt det över sängen. Det är till tröst i svåra stunder.

Din

Sverker Oredsson»

Kollektiv naturtillägnelse

Den borgerliga naturtilläggnelsen är individuell, privat, den proletära är kollektiv, är en avslutsatsatserna i Orvar Löfgrens tal.

Det var inte så många deltagare på Vårpromenaden i år. Den förvirrade förhistorien bidrog säkert. Men en huvudanledning måste ändå vara att alltför väljer privata naturupplevelser framför de fåtaliga kollektiva som bjuds. Sommarstugor, bilutflykter och vad det nu är. Ofta är det barnen som får legitimerade de privata lösningarna.

Vi måste börja inse att detta är ett problem, kamrater.

GS

Orvar Löfgren

»Glöm inte att även naturen kan vara ett klassrum», sa vår snälle biologilärare, när han flyttade undervisningen utomhus fram på värkanten. Varken han eller jag anade då hur rätt han hade

Som etnolog kom jag senare att intressera mig för hur människor i skilda epoker och miljöer lärt sig betrakta naturen genom olika kulturella filter och hur landskapet kan bli till ett lärostycke med inbäddade moraliska budskap.

I det äldre bondesamhället var naturen ett brukslandskap och stor energi ägnades åt att nöta in den praktiska naturkunskapen under barndomen som var nödvändig för att man skulle kunna överleva. Men för bonden var naturen även ett magiskt landskap, fyllt av övernaturliga krafter som man måste ta hänsyn till.

Produktionslandskapet

Med industrialismen förvittrar detta magiska landskap och teknologin gör den gamla naturkunskapen överflödig. Nu skapas en ny naturideologi och en splittring mellan produktions- och konsumtionslandskap.

Industrialismens nya produktionslandskap befolkas av lantmätare ingenjörer, fabriker och naturvetare som drar upp riktlinjerna för en effektiv exploatering och ser landskapet främst som råvarukälla och kommunikationsyta. Nu ersätter vetenskapen allmogens kunskap och vidskepelse, men samtidigt utvecklas en helt ny naturmystik när borgerskapet erövrar fritidslandskapet. I detta rekreativlandskap ska inte vetenskapen utan känslan och natursvärmeriet härska. Denna natur blir till ett konsumtionslandskap, ett pittoreskt sceneri, ett panorama.

Borgerliga naturdyrkare

Logiskt nog är det först och främst det oproduktiva, av människan obefläckade landskapet som blir föremål för den första vägen av borgerliga naturdyrkare. Det är inte slätten eller bondelandskapet utan de vilda och primitiva scenerierna i fjällen och ute vid havet som lockar de första turisterna.

Det är nu som naturen blir naturligt, äkta och enkel. Landskapet får en ny moralisk laddning och den ensamma fjällbestigaren utför inte bara ett stycke fritidsmotion utan även en symbolhandling: individen i kamp med sig själv och naturen.

När klasserna stötte samman ute i landskapet konfronterades även olika naturuppfattningar. Fjällbygdernas allmoge

såg med illa dold förvåning hur borgerskapet i bergsbestigningens form köpte sig onödiga strapatser till ingen värdslig nytta. Borgerskapet å sin sida beskärmade sig över de lägre klassernas avsaknad av den rätta känslan för naturen. De måste forstras till att se och utnyttja naturen på rätt sätt.

Arbetarna och naturen

För den växande arbetarklassen blev naturen inte bara ett andningshål borta från de trångbudda arbetarkvarteren och de botiga fabriksområdena. Den natur som låg inom räckhåll blev även en viktig tillflykt, ett territorium där man kunde rå sig själv. Så länge man saknade egna samlingslokaler och ofta förvägrades tillgång till offentliga utrymmen för möten och sammankomster så erbjöd naturen en alternativ. Här kunde man samlas till fackföreningsmöten eller söndagsutflykter. Därför blev sommarhalvåret på ett helt annat sätt en tid av kollektiva aktiviteter i många tidiga arbetarmiljöer.

För den borgerlige naturälskaren som i benlindor och med blomsterportör ensam strövade genom landskapet tedde sig detta kollektiva besittningstagande av naturen med matkorgar och mässingsmusik som ett tecken på bristande naturkänsla: om bara arbetarklassen kunde disciplineras till att uppleva naturen »på rätt sätt».

Denna klagosång över arbetarklassens bristande hyfs och aktning för de sanna naturvärdena var ett genomgående tema i det tidiga 1900-talets naturdebatt, där borgerskapets klassfilterade naturkärlek redan upphöjts till den äkta och naturliga känslan. En kärlek till fosterlandet, höjd över alla klassgränser.

Fiffel i villakön

I kön för att erhålla småhus i Lunds kommun står f n ca 2750 personer. 40% av dessa har redan småhus och har således inget behov av att stå i kön. Ända står man på lika villkor och får tilldelat sig hus efter hur länge man stått i kön. Det står också helt öppet för alla att kön innehåller luft och att det finns mycket spekulation i de småhus som förmedlas genom kommunen. Nedanstående är ett av de exempel på fastighetsspekulation som finns.

Alf Kristensson, personaldirektör i Lunds kommun, var en av de 17 (av 182) som inte flyttade in i sitt småhus i kvarteret Spexaren. Pga detta har han inte heller fått bostadslån med kraftiga räntebidrag. Detta eftersom kommunen har regler som innebär att man i princip ska bo i sitt hus när lånen beviljas. Varför bor då inte Kristensson i sitt hus, som han genom att stå i kö en del år har erhållit? Jo, därför att han redan har en villafastighet i Malmö! Detta är alltså ganska vanligt, och när Kristensson sålt sitt hus i

Malmö kommer han naturligtvis att flytta till sitt hus i Lund.

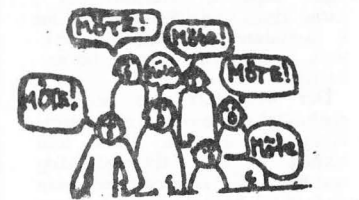
För högt pris

Det är faktiskt värre än så. Kristensson har nämligen köpt sitt hus i Malmö efter det att han accepterat förvärv av huset i Spexaren. Alf Kristensson köpte huset i Spexaren i maj 1977 och först i oktober 1977 köpte han huset i Malmö. När han sedan inte fick subventionerade lån pga att han inte bodde i Lund, ja då besvärade han sig och skyller på att huset i Malmö är svårsålt. Alf Kristensson köpte villan i Malmö för 610 000,-, enligt uppgift begär han nu knappt tre år senare 1 miljon. Svårigheten beror alltså förmodligen på det begärda priset.

Alf Kristensson får med säkerhet inte statligt subventionerade lån. Frågan är om det verkligen är kommunens uppgift att bygga och förmedla småhus under dessa omständigheter.

Redaktionsutskott:

Jan Hindersson & Finn Hagberg

CYKELDEMONSTRATION I MALMÖ DEN 31 MAJ. Samling Dalaplan kl 10. Kontaktperson: Tommy Dahlgren 040/49 48 96.

STÖDKOMMITTEEN FÖR NICARAGUAS FOLK har appellmöte på Märtenstorget, lördagen den 24/5 kl 10 - 13.

ALDRE PIONJÄRER. Möte ti 27/5 kl 18 G. Mejeriet.

ALLA PIONJÄRER med föräldrar, syskon och vänner möte lö 31/5 kl 10-13 G. Mejeriet för att leka och äta medhavd matkorg.

PRIVAT DAGMAMMA sökes på Norr för Emma född 790905 från mitten av aug 7 Kontakta Lars & Ulrika tel 13 20 95, Skarpskyttev 22 F.